

EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn

Preliminär utveckling 2003-2004

Economic Accounts for Agriculture – Second estimates for 2004

I korta drag

Liten ökning av produktionsvärdet i jordbruket 2004
Värdet av jordbruksproduktionen i löpande priser beräknas öka med 2,3 % år 2004 jämfört med 2003. Detta är en följd av att produktionsvolymen beräknas öka med drygt 6 % samtidigt som det genomsnittliga avräkningspriset beräknas sjunka med knappt 4 %.

Den totala spannmålsskörden ökade 2004 jämfört med 2003. För de flesta grödorna är skörden per hektar något högre än 2003, medan spannmålsarealen preliminärt sjönk med ca 2 %. Spannmålspriserna för 2004 års skörd har enligt preliminära uppgifter sjunkit.

Skörden av oljeväxter ökade. Det gäller både för de höstsådda och de vårsådda raps- och rybbsorterna. En kombination av gynnsamma förhållanden, samt att man introducerat nya sorter i Mellansverige kan vara en del av förklaringen. Utöver detta har arealen av oljeväxter ökat.

Skörden av potatis ökade, vilket är en följd av att både arealen och hektarskörden ökade något 2004 jämfört med 2003. Denna skördeökning är en vändning efter de senaste årens fallande potatisskörd. Priset på potatis sjönk under hösten 2004.

De genomsnittliga avräkningspriserna för svin har ökat, medan avräkningspriserna för nöt har minskat. Sammantaget har priserna för animalier sjunkit något under perioden.

Slakten av svin har preliminärt ökat något under 2004 medan slakten av nötkreatur preliminärt har sjunkit något jämfört med 2003.

Invägningen av ägg och mjölk ökade preliminärt något under 2004. Samtidigt sjönk priserna något.

Daniel Persson, 036 – 15 50 39
statistik@sjv.se

Statistiken har producerats av Statens Jordbruksverk, som ansvarar för officiell statistik inom området.

Prognos för inkomstutvecklingen 2003-2004

Den totala insatsförbrukningen har mellan 2003 och 2004 varit i princip oförändrad, medan priset under samma period har ökat något. Totalt sett beräknas värdet på den totala insatsförbrukningen ha stigit något mellan 2003 och 2004. Också kapitalförslitningen samt löner och avgifter beräknas ha ökat något mellan 2003 och 2004 medan övriga produktionssubventioner har minskat. Till sammans innebär detta att jordbrukssektorns faktorinkomst beräknas stiga med 1,3 %.

Jordbruksverket har levererat denna preliminära beräkning över inkomstutvecklingen i Sverige till EUs statistikmyndighet Eurostat. Beräkningen redovisas i tabell 1 som innehåller värden för 2003 samt förändringar till 2004 i volym, pris och värde uttryckt som index.

Innehåll

Tabeller	4
Teckenförklaring	4
1. Produktionsvärde och kostnader till baspris inom jordbrukssektorn 2003 samt preliminär utveckling 2003-2004, index 2003=100	4
Fakta om statistiken	5
Detta omfattar statistiken	5
Definitioner och förklaringar	6
Så görs statistiken	6
Statistikens tillförlitlighet	6
Bra att veta	6
Elektronisk publicering	7
In English	8
Summary	8
List of tables	8
List of terms	8

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Produktionsvärde och kostnader till baspris inom jordbrukssektorn 2003 samt preliminär utveckling 2003-2004, index 2003=100

1. Agricultural output, intermediate consumption and other costs at basic prices 2003 and a second estimate for 2004, index 2003=100

Kod	Produktgrupp	Värde 2003	Volym- index	Pris- index	Värde- index
01	Spannmål (inkl.utsäde)	7 511	109,5	88,9	97,2
02	Industrigrödor	1 749	113,0	97,3	109,9
03	Foderväxter	5 271	89,9	111,4	100,2
04	Köks- och plantskoleväxter	2 890	112,2	94,1	105,6
05	Potatis	1 479	122,6	81,1	99,4
06	Frukt och bär	357	128,3	91,5	117,4
09	Andra växter och vegetabiliska produkter	63	81,0	100,0	81,0
10	Vegetabilieproduktion (01 till 09)	19 320	106,1	95,1	100,9
11	Djur	9 837	107,2	96,7	103,6
12	Animaliska produkter	11 286	106,0	98,0	103,8
13	Animalieproduktion (11+12)	21 123	106,5	97,4	103,7
14	Produktion av jordbruksvaror (10+13)	40 443	106,3	96,3	102,4
15	Produktion av jordbruksstjänster	1 100	119,8	86,5	103,6
16	Jordbrukets produktion (14+15)	41 543	106,7	96,0	102,4
17	Sekundära icke-jordbruksaktiviteter	2 200	104,3	95,9	100,0
18	Jordbrukssektorns produktion (16+17)	43 743	106,6	96,0	102,3
19	Total insatsförbrukning	29 336	100,1	102,4	102,5
20	Förädlingsvärde brutto till baspris (18-19)	14 407	119,8	85,2	102,0
21	Kapitalförslitning	5 910	95,9	104,8	100,5
22	Förädlingsvärde netto till baspris (20-21)	8 497	136,4	75,6	103,1
23	Löner och kollektiva avgifter	2 050	.	.	101,2
24	Andra skatter på produktionen	0	.	.	100,0
25	Övriga produktionssubventioner	3 810	.	.	97,2
26	Faktorinkomst (22-24+25)	12 307	.	.	101,3
27	Driftsöverskott netto (22-23-24+25)	10 257	.	.	101,3
28	Arrende- och hyreskostnader	1 481	.	.	97,7
29	Räntekostnader	2 932	.	.	100,6
30	Ränteintäkter	147	.	.	100,0
31	Företagsinkomst netto (27-28-29+30)	5 991	.	.	102,5
40	Total arbetsinsats (1000 årsverken)	74,3	.	.	98,8
	Prisförändring BNP	.	.	101,1	.

Anm. Volym- och prisindex beräknas inte för posterna med kod 23-40

Fakta om statistiken

EAA (Economic Accounts for Agriculture) är ett system av statistiska beräkningar över värdet av jordbrukssektorns produktion och kostnader för denna produktion. Beräkningarna görs enligt regler som fastställts av EUs statistikmyndighet Eurostat. Uppgifterna i EAA avser både värden och volymer (d.v.s. värden i fasta priser) på inkomstsidan och för vissa poster på utgiftssidan. Denna statistik faller inte under någon EU-reglering. Medlemsländerna beräknar och översänder EAA till Eurostat enligt informella överenskommelser.

EAA avser att belysa den ekonomiska utvecklingen inom den nationella jordbrukssektorn och används bl.a. som underlag för jordbrukspolitiska bedömningar av jordbrukssektorns förändringar. Tidigare gjordes i Sverige motsvarande beräkningar genom den s.k. sektorskalkylen.

Detta omfattar statistiken

EAA är ett räkenskapssystem för jordbruket som baseras på European System of Integrated Economic Accounts (ESA), ett redovisningssystem som följer FN:s rekommendationer för nationalräkenskaper.

EAA följer principen att all jordbruksproduktion skall ingå och avsikten med kalkylen är att beräkna värdet av all produktion och alla kostnader för denna produktion för att kunna upprätta en resultaträkning. För detta finns en förteckning över de produktionsgrenar och andra aktiviteter som anses vara karakteristiska för jordbruket och som därför skall ingå i beräkningarna, oavsett på vilken typ av företag produktionen sker. EAA är en kalkyl för jordbrukssektorn men innefattar inte jordbrukarhushållens intäkter från annan verksamhet, såsom från skogsbruk eller anställning.

I EAA utgörs undersökningspopulationen av alla företag som bedriver växtodling på friland (inkl. trädgårdsodling) eller under glas, husdjursskötsel, uppfödning av hästar eller sällskapsdjur (dock ej för eget privat bruk), biodling, renskötsel, pälsdjursskötsel, uppfödning av vilt i hägn eller entreprenadtjänster åt andra jordbruksföretag. Utöver detta kan sådana verksamheter ingå som intäkt- eller kostnadsmässigt ur statistiksynpunkt inte kan skiljas från jordbruksverksamheten. Sådana verksamheter benämns Sekundära ej särskiljbara icke-jordbruksaktiviteter. För Sverige ingår här väsentligen maskintjänster utanför sektorn, såsom snöröjning åt kommuner.

På vegetabilieområdet skall all produktion/skörd värdesättas, även skörd av sådana produkter som används som foder och som omsätts inom sektorn genom direkt försäljning till andra jordbruksföretag eller används på de jordbruk där de produceras. Samtidigt återkommer dessa produktionsdelar under kostnadssidan som kostnader för foder och påverkar därför inte nettoresultatet.

På animalieområdet gäller att produktionsvärdet för husdjuren nötkreatur, svin och får inte enbart utgörs av slaktintäkter. För dessa djurslag beräknas produktionsvärdet på olika sätt för stamdjur och omsättningsdjur. För stamdjur utgörs produktionsvärdet av de värden som djuren har när inträde till stamdjursbeståndet sker. Detta gäller för mjölkkor, am- och dikor, suggor, galtar samt tackor. För omsättningsdjur är produktionsvärdet detsamma som slaktintäkten och värdet av förändringen av djurbeståndet mellan årets början och slut.

I EAA redovisas produktionsvärden och kostnader både till producentpris och baspris. EAA till baspris innefattar såväl subventioner (direktutbetalningar) som avgifter och skatter på produkter eller produktion, vilka inte innefattas i EAA till producentpris. Vidare uppdelas subventioner/avgifter i produkt- resp. produktionsrelaterade subventioner/avgifter. Produktionsrelaterade subventioner/avgifter, såsom trädeshbidrag och miljöstöd, redovisas under en särskild post.

Definitioner och förklaringar

De i EAA ingående resultatmått till baspriser framkommer på följande sätt:

- + Värdet av vegetabilieproduktionen
- + Värdet av animalieproduktionen
- + Intäkter från jordbrukstjänster
- + Intäkter från sekundära icke-jordbruksaktiviteter
- = *Totalt produktionsvärde*
- Kostnader för insatsvaror och tjänster
- = *Förädlingsvärde brutto till baspris*
- Kapitalförslitning
- = *Förädlingsvärde netto till baspris*
- + Övriga produktionssubventioner
- = *Faktorinkomst*
- Löner och kollektiva avgifter
- = *Driftsöverskott netto*
- Arrende- och hyreskostnader
- Nettoräntekostnader
- = *Företagsinkomst*

Utöver detta redovisar Eurostat vid inkomstanalyser följande tre s.k. inkomstindikatorer.

Indikator A: Index över real faktorinkomst per årsverke totalt.

Indikator B: Index över real företagsinkomst per oavlönat årsverke.

Indikator C: Företagsinkomst.

Så görs statistiken

EAA bygger till största delen på sammanställningar och bearbetningar av redan befintligt statistikunderlag, såsom lantbruksregistret (LBR), skördeuppskattningar, prisstatistik, slaktstatistik och bokföringsundersökningen FADN. Det primärmaterial som särskilt tas fram inom ramen för denna statistik är intäkter för trädgårdsnäringen samt arrendekostnader och avskrivningskostnader för maskiner och redskap.

Statistikens tillförlitlighet

EAA:s intäktssida bygger på makrostatistik som bedöms i huvudsak ha god tillförlitlighet. På kostnadssidan finns tillförlitlig makrostatistik för endast ett fåtal poster, varför uppskattningar av de olika kostnadsslagen vanligen baseras på bokföringsundersökningen FADN, som är en urvalsundersökning. I vissa fall görs även schablonmässiga antaganden. På grund av denna användning av ett flertal olika källor kan några statistiska osäkerhetsmått inte anges.

Statistiken avseende det senaste året baseras på en stor andel preliminära uppgifter och prognoser, särskilt på kostnadssidan, vilket innebär att den har en hög grad av osäkerhet.

Bra att veta

Denna statistik kan i första hand jämföras med motsvarande statistik för övriga EU-länder som publiceras av Eurostat.

Elektronisk publicering

Detta statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats <http://www.sjv.se> under Statistik & fakta samt på SCB:s webbplats <http://www.scb.se> under Jord- och skogsbruk, fiske.

Statistiska meddelanden inom området jordbruksstatistik trycks fr.o.m. 2002 inte längre upp för distribution. I stället för att prenumerera på tryckta Statistiska meddelanden finns det möjlighet att, vid varje tillfälle som officiell jordbruksstatistik publiceras, utan avgift erhålla ett meddelande om detta per e-post tillsammans med publikationen i pdf-format. De som önskar ingå i denna form av prenumerationservice skall sända en anmälan per e-post till gunilla.thorsell@sjv.se.

Enskilda exemplar av publikationerna kan erhållas som papperskopior till ett pris av 50 kr per exemplar. Dessa kan vid varje enskilt fall beställas från Marjatta Niemi tfn: 036 - 15 59 34, fax: 036 - 34 01 96, post: Jordbruksverket, 551 82 Jönköping, e-post: marjatta.niemi@sjv.se.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Beskrivning av statistiken](#).

In English

Summary

The value of agricultural output is expected to increase by 2,3 % in 2004 compared to 2003. This is the result of an increase in the volume index by roughly 6 % and a decrease in the price index by 4 %.

The total harvest of cereals increased 2004 compared to 2003. The yield per hectare is higher for most crops compared to 2003. The area of cultivation decreased by 2 % preliminary. The prices of cereals has decreased preliminary.

The harvest of oil seeds increased, both for summer seeds and winter seeds. A combination of favourable circumstances and the introduction of new types in the middle of Sweden could perhaps explain some of it. The area of cultivation has increased between 2003 and 2004.

The harvest of potatoes increased in 2004 compared to 2003. This is the result of an increase of both the area of cultivation and the yield per hectare. This is a turning point compared to the latest years of falling harvest of potatoes. The price of potatoes decreased during the autumn.

Producer prices for pigs have increased, while producer prices for cattle have decreased.

Slaughtering of pigs have preliminary increased during 2004, while slaughtering of cattle have decreased compared to 2003.

The quantity of eggs delivered to wholesalers and the quantity of milk delivered to dairies are expected to have increased during 2004. The prices fell slightly.

The total intermediate consumption has been unchanged between 2003 and 2004, while the price has increased slightly. In total, the value of the total intermediate consumption has increased slightly. Fixed capital consumption and compensation of employees has increased slightly between 2003 and 2004. Other subsidies on production has decreased between 2003 and 2004. All together the factor income is expected to increase by 1,3 %.

List of tables

Explanation of symbols	4
1. Agricultural output, intermediate consumption and other costs at basic prices 2003 and a second estimate for 2004, index 2003=100	4

List of terms

andra/annan	other
animalieproduktion	animal output
animaliska produkter	animal products
arbetsinsats	labour input
arrende	rent
baspris	basic price
BNP	GDP
brutto	gross
djur	animals

driftsöverskott	operating surplus/mixed income
faktorinkomst	factor income
foderväxter	forage plants
frukt och bär	fruits
företagsinkomst	entrepreneurial income
förädlingsvärde	value added
hyreskostnader	real estate rental charges
industrigrödor	industrial crops
icke-jordbruksaktiviteter	non-agricultural activities
insatsförbrukning	intermediate consumption
jordbrukets produktion	agricultural output
jordbrukssektorn	agricultural 'industry'
jordbrukstjänster	agricultural services
jordbruksvaror	agricultural goods
kollektiva avgifter	social security charges
köksväxter	vegetables
löner	compensation of employees
netto	net
plantskoleväxter	horticultural products
potatis	potatoes
prisförändring	change in price
produktion	production/output
produktionssubventioner	subsidies on production
ränteintäkter	interest recieved
räntekostnader	interest paid
sekundära	secondary
spannmål	cereals
vegetabilieproduktion	crop output
vegetabiliska produkter	crop products
volym	volume
värde	value
växter	plants
årsverke	annual work unit
övriga	other